

Проф. ИВАНА ЕНЕВА

1944 – 2022

*За мен керамиката е начин на живот,
а Академията – моя съдба...*

Проф. Ивана Енева е родена на 29 август 1944 г. в град Пиргон. През 1963 г. завършва Техникум по керамика и стъкло. През 1968 г. се дипломира във Висшия институт по изобразително изкуство „Николай Павлович“, днес Национална художествена академия. През 1992 г. придобива званието „доцент“, а през 2004 г. печели конкурс за професорска хабилитация в специалност „Керамика“, НХА. Тя е първата жена заместник-ректор на НХА и първата жена професор по керамика в България. В творбите си Ивана Енева търси нова, модерна образност, основана на изключителните интегрални свойства на глината да се свързва с други материали – стъкло, метал, хартия – с нови трайни пластични и естетически характеристики. Забележителни са нейните пластички от керамика и декоративно-монументални керамични пана с обществена тематика.

Преподавателска и административна дейност

1970 – 1971, преподавател в 138-о основно училище „Юрий Гагарин“ – София

1982 – 1984, лектор по методика на изобразителното изкуство, ССХУИИ „Академик Илия Петров“

1985 – 1992, учител по методика, рисуване и композиция, ССХУИИ „Академик Илия Петров“

1992, доцент по керамика в НХА

1993 – 1994, завеждащ катедра *Керамика* в НХА

1995 – 1999, заместник-ректор по международната дейност в НХА

2004, професор по керамика в НХА

Участия в национални изложби

1968, Първа ОХИ на Приложните изкуства: пано със стъкло-ломаса *Морско дъно*

1971, Втора ОХИ на Приложните изкуства: пано със стъкло-ломаса, без име

1973, Традиционна изложба на керамиката: пано *Слънце*

1974, Трета ОХИ на Приложните изкуства: пано *Растението*

1975, Традиционна изложба на керамиката: три малки модулни пана без име

1975, IV Национална младежка изложба: керамични пана *Хурка* и *Орнамент* и цвееен пластичен проект и фотоси от цялостна реализация на фоайе и читалищен дом в с. Преселенци, Добрич

1977, Първа специализирана изложба на приложните изкуства, гр. Ямбол: пано *Моми*

1978, *София – естетизиране на градската среда*: пано *Алафранга* за вътрешна стена на цветарски магазин и комплект съдове за обзавеждане на цветарски магазин

1978, Традиционна изложба на керамиката: пано *Шах*

1982, Втора ОПИ, пластичен проект за монументална украса на Централен пощенски комплекс, Ямбол

1982, Традиционна изложба на керамиката: пано *Мъртва планета*

1983, ОХИ на Приложните изкуства, София: пластика *Корали II*

1984, Традиционна изложба на керамиката: пано *Звезден цвят*

1984, Ретроспективна изложба на приложните изкуства: пана *Корали II* и *Марионетки*

1986, Традиционна изложба на керамиката: пластика *Корали III*

1988, Традиционна изложба на керамиката: керамично пано *Ритъм*

1989, Традиционна изложба на керамиката: пластика *Кристали I*

1994, Традиционна изложба на керамиката: пано *Кристали II*

1995, Традиционна изложба на керамиката: пано *Древност*

1996, Юбилейна изложба *100 години НХА*: пластика *Структура*, пано *Св. Петка*

1996, Изложба на студенти от ателието на доц. Ивана Енева, Музей *Земята и хората*

2004, Самостоятелна изложба за професорска хабилитация, галерия *Академия*

2006, „110 години НХА“ – Юбилейна изложба в Софийска градска художествена галерия: пластика *Родопска лирика* и пано *Нагпяване*

2006, „110 години НХА“ – Изложба на Фестивал *Аполония* в Созопол: стенна пластика *Нагпяване*

2009, *Българските букви*, експериментални проекти на студенти от ателието на проф. Ивана Енева, галерия *Академия*

2010, Изложба на студентите от ателието на проф. Ивана Енева с тема: *Глаголицата спътник на нашата съвременност*, галерия-клуб на народния представител в Народното събрание: 40 керамични пана с глазури с резист техника

2012, Изложба на художниците от *Изгрев* в галерия *Алтера* Интерпрег: графичен дуптих *В тишината на Нотър Дам*

2013, Изложба на художниците от *Изгрев* в галерия *Алтера* с мото: *Предчувствия*: керамично пано *Вихър* пейпърклеи

2013, Награда от Четвъртия фестивал на съвременната керамика на СБХ за постижение в керамичното изкуство като концепция и технология, София, галерия София Прес: композиция от съдове *Провокация*

2014, Изложба на художниците от *Изгрев*, с мото: *В светлината на изгрева*: керамично мозаечно пано *Събуждане на морската гора*, галерия при Музей на социалистическото изкуство

2014, Пети фестивал на съвременната керамика с мото: *Малкото е повече*, галерия София Прес: пластика

2014, *110 години академично образование по керамика в Националната художествена академия*, галерия *Академия*: керамична пластика *Меланхолия*

2015, Дваседесета юбилейна изложба на художниците от кв. *Изгрев* с мото: *Откровения*, галерия *Ненко Балкански*: керамично пано *Загадките на зимния скреж по Йордан Радичков*, керамика, метал и стъкло

2015, Участие в *София-хартфест*: пластика от пейпърклеи

2015, Коледна изложба на керамиката, галерия София Прес: *Пластика в синьо*

2016, Изложба на преподавателите участници в ателието на НХА в CITE DES ARTS, Париж, резидентска програма за творческа специализация: пластика *Агресия*

2016, Дваседесет и първа традиционна изложба на художниците от кв. *Изгрев*: керамично пано *Музика*

2016, Изложба на група *Открит огън*, галерия *Банкя*: ажурна пластика *Черният пламък* и композиция от три съдови пластички от цветни маси, инкрустация

2016, Изложба в галерия *Eville Soe*, с тема: *Пролетни нюанси*, три пана керамика, стъкло-ломаса и метал

2017, Международен фестивал на съвременната керамика, галерия *Райко Алексиев*: керамично пано *Палимпсест*, кристални глазури и ажурна пластика *Линейна динамика*, метал и керамика

2017, Дваседесет и втора традиционна изложба на художниците от кв. *Изгрев*: керамична мозайка *Зеленият залез*, галерия *Интерпрег*

2018, Изложба в галерия *Eville Soe*: колаж ръчно градена хартия *Зимна пелена*

2018, Изложба в галерия *Eville Soe*, с мото: *Съновидения*, композиция от три миниатюрни пластички *Контрасти*

2018, Дваседесет и трета традиционна изложба на художниците от кв. *Изгрев*: керамично пано *Кристални модификации*: керамика стъкло и емайли

2019, Дваседесет и четвърта традиционна изложба на художниците от кв. *Изгрев*: пано *Ефект на интеграцията*, награда за изпълнение, плакет и грамота

2020, Авторска изложба *Глината – вълнуваща материя*, галерия *Академия*

2021, Дваседесет и шеста традиционна изложба на художниците от кв. *Изгрев*, участие

2022, Дваседесет и седма традиционна изложба на художниците от кв. *Изгрев*: пано *Космическа композиция: Сблъсък на Светлината с Антиматерията*, инкрустация на цветни маси, номинация

Международни конкурси и изложби, дипломи, участия, отличия

1974, 32-и международен конкурс на керамиката, Фаенца, Италия, диплом

1976, 34-и международен конкурс на керамиката, Фаенца, Италия, диплом

1980, 7-и международен конкурс на керамиката, Валорис, Франция, диплом

1991, 47-и международен конкурс на керамиката, Фаенца, Италия, участие

1997, 4-а международна среща на младите художници, Димотика, Гърция, участие

1999, 6-а международна среща на младите художници, Димотика, Гърция, участие

2003, 53-и международен конкурс на керамиката, Фаенца, Италия, участие в изложбата *Между традицията и новаторството*

2003, Международна пътуваща изложба на съвременна керамика *Керамични чинии 2003*, Загреб, Хърватия, специален диплом на журито, отличие

2004, Член на международното жури на Биенале на керамиката в Загреб, Хърватия

2005, Участие в Международна изложба на керамичната миниатюра, Загреб, Хърватска, *Хоро*, инкрустации на цветни маси

2006, Участие в изложба на НХА в Огрин, Турция: пано *Родолска сюита*, тера сизилата

2006, Участие в изложба на НХА в Художествената академия *Мимар Синан* Истанбул, Турция: пано *Нагпяване*, тера сизилата

2010, Участие в Международното биенале на керамиката във Валорис, Франция, ажурна пластика *Марсиански мигновения*, гълбочинна инкрустация на цветни маси (9 пласта)

2011, Член на еждународното жури на Пътуваща международна изложба на керамиката, Хърватия, Италия, Словения, Сърбия

2013, Тринадесето международно биенале на миниатюрните изкуства, Горни Милановац, Сърбия: две керамични миниатюри, *Ефект на интеграцията*, инкрустация на цветни маси

2015, Участие в Международна пътуваща изложба в Сърбия и Хърватия: пластика *Меланхолия*

2015, *Миниарт – изкуството на миниатюрата*, Пето международно биенале, Художествена галерия – Русе: композиция от пет пластически, с мото: *Укротена агресия*, порцелан, стъкло, метал

2015, Златен плакет от международна изложба по керамика и дизайн *Zelina – 15*, на тема: *Чаши и кани за вино*, посветени на традиционния празник на Св. Иван Целина, Загреб, Хърватия

Художествена практика с обществена тематика – декоративно монументални керамични пана

1973, Фасада на читалищен дом, с. Преселенци, Добрич: *Труд и празник на добруджанците* – 15 м²

1974, Фасада на ЕСПУ *Христо Ботев*, Белоградчик: керамично пано *Образование и традиции* – 32 м²

1975, Фасада на Строително-монтажен комбинат, гр. Смолян: керамично пано *Родопчанинът, планината и архитектурата* – 98 м²

1976, Фасада на детски комплекс към ЕСПУ *Христо Ботев*, Кърджали: керамично пано *Детско хоро* – 13 м²
Фасада на детски комплекс към ЕСПУ *Христо Ботев*, Кърджали: керамично пано *Хоро на горските любимци* – 13 м²
Фасада на детски комплекс към ЕСПУ *Христо Ботев*, Кърджали: керамично пано *Сладкодумна баба* – 13 м²

1980, Фасада на Централен универсален магазин, Тополовград: керамично пано *Труд, бит, празник* – 64 м²

1981, Фоайе на ресторантската част на хотел *Арлезос*, Кърджали: модулно пано – 63 м²

1983, Фасада на детски ясли в ОДЗ кв. Христо Смирненски, София: керамично пано *Детски игри* – 24 м²

1985, Фасада на ОДЗ кв. Суха река, София: керамично пано *Детски свят* – 15 м²

1988, Фоайе на I етаж от XVII поликлиника, София: керамично пано *Клетъчно преобразуване* – 21 м²
Фоайе на II етаж от 17-а поликлиника, София: керамично пано *Ритмични метаморфози* – 21 м²
Фоайе на IV етаж от 17-а поликлиника, София: керамично пано *Хомеопатична природа* – 21 м²

1993, Фоайе на детска сладкарница, Кърджали: керамично пано *Приказен свят* – 68 м²

2010, Фоайе на ДИЦ *Св.Паисий Хилендарски*: керамично графито, златно покритие – 30 м²

Публикации в чуждестранния печат за проф. Ивана Енева

1982, Проф. Марио Винья, сп. *La Ceramica Moderna* № 23-04; статия *Ivana Eneva. Pannelli per L'Architettura*, с. 5, бр. 23, год. III, април 1982, статията е придружена с черно-бял илюстративен материал

1982, Проф. Марио Винья, сп. *Ceramica Per Ledilizia International 99*, статия *Un'artista bulgara: Ivana Eneva*, с. 50–52, год. XVI Faenza Editrice – статията е придружена с черно-бял илюстративен материал.

2007, Мауме Ларена – *Rewista International Ceramica* – 104, статия – *Iwana Eneva* – с. 62 – 65

2010, Ив Пелтие, комисар на Двадесет и Първото Международно биенале на керамиката, Валорис, Франция, каталог, с. 36

Международни обществени отличия

1999, International *Who is Who* of Professional and Business Women, Sixth Edition – American Biographical Institute. USA (Международно *Кой кой е?* за професионалисти и бизнес жени) – VI издание, Американски биографичен институт

1999, Woman of the Year 1999, diploma, American Biographical Institute, USA (Жена на годината 1999, диплом от Американския биографичен институт)

Авторски творби, собственост на чуждестранни музеи и частни колекции

1999, Бил Клинтън, *Св. Теодор Стратилат*, автентично копие, подарък от правителството на Р. България

2003, Международен музей на керамиката, Фаенца, Италия: пластика *Стихващ вятър I*

2003, Международна пътуваща изложба на керамиката, Загреб, Хърватия: стенна чиния *Малък марсиански пейзаж*

2005, Международна изложба на миниатюрната пластика, Загреб, Хърватия: композиция *Хоро*

Частни колекции: г-р Бернар (Франция), г-жа Ева Бек (Норвегия), г-н Янис Бакоюрго (Гърция)

Авторски творби, собственост на български галерии

1973, пано *Слънце*, Национална художествена галерия, София, откупена от ДК (Държавната комисия)

1974, пано *Растението* – Национална художествена галерия, София, откупена от ДК

1978, пластика *Виртуоз*, Национална художествена галерия, София, откупена от ДК

1977, пано *Моми*, Художествена галерия – Ямбол, откупена от ДК

Авторски статии в българския печат, специализирани списания и книги – авторски научни издания

1996, Сп. *Ценител*, 1996, статия *Константин Куцаров*, с. 5

1996, Сп. *МИА – Маркетинг, информация, реклама*, декември, 1996, статия *100 години Национална художествена академия*, с. 15,16

1997, Сп. *Ценител*, бр. 1–2, рубрика *Академия*, статия *Преди всичко българско*, с. 29

2008, монография *Професор Стефан Димитров – първият български професор по керамика*, цветно илюстрирано издание на НХА, 96 с.

2009, монография *Фотографията търси и помни... проф. Михаил Енев*, цветно илюстрирано издание на НХА, 142 с.

2011, учебник *Студийна керамика*, цветно илюстрирано издание на НХА, 115 с.